

ОСНОВНІ ЗАСОБИ КОДУВАННЯ АБСТРАКТНОГО В НАЦІОНАЛЬНО-МОВНИХ КАРТИНАХ СВІТУ

Толчеєва Тетяна Станіславівна,

канд. філол. наук, доц.

Київський національний лінгвістичний університет

У статті з'ясовується специфіка в розумінні конкретного й абстрактного з мовознавчих позицій, уточнюються тематичні класи абстрактних іменників, визначаються основні засоби національно-мовного кодування абстрактного українською та англійською мовами.

Ключові слова: абстрактне, іменник, вербалізація.

Проблема визначення сутності абстрактного знаходилася у центрі наукової уваги протягом багатьох сторіч. Особливої актуальності вона набуває на сучасному етапі, який відрізняється міждисциплінарним підходом в усіх галузях знання. Категорії абстрактного і конкретного перебувають на межі лінгвістики й філософії. Абстрагування слів – один із постійних процесів у мові й у мовленнєвій діяльності, оскільки людська думка, з одного боку, прагне до конкретизації, до чіткого та ясно-го висловлення думок, а з іншого, до систематизації узагальнення спостережень людини. Цим можна пояснити те, що в процесі мовленнєвої діяльності застосовуються різні типи абстракції.

Незважаючи на численні дослідження, починаючи ще з античності (Фома Аквінський, Абеляр) і до сьогодення (М. Мамардашвілі, Т.А. ван Дейк, А.Р. Лурія, В.З. Панфілов, Б.О. Серебренніков, Р.І. Павільоніс, Ю.С. Степанов, Ф.С. Бацевич, Г. Давидова, Ф.В. Лазарев, А. Дегутіс, Д.І. Руденко та ін.), до цього часу остаточно ще не розв'язана проблема вербалізації категорії абстрактного (конкретного) у мові. У світлі оновлених в аспекті когнітивної лінгвістики знань зазначена проблема набуває нового трактування і пояснювальної сили. Саме в цьому вбачається **актуальність** цієї наукової розвідки.

Для того, що коректно розв'язати поставлені проблеми, вважаємо необхідним уточнити підходи до визначення категоріального значення іменника як частини мови, а саме – предметності іменника, а також до його когнітивно-семантичних характеристик, особливо в аспекті розмежування тих лексико-граматичних категорій, які базуються на категоріях конкретності / абстрактності в гносеології.

Метою цієї статті є опис основних засобів кодування абстрактного в національно-мовних картинах світу. **Предметом** – абстрактні іменники далекоспоріднених мов, об'єктом – процес кодування інформації за допомогою мовних засобів.

Наукова новизна дослідження полягає в уточненні поняття абстрактного на власне лінгвістичному ґрунті, а також у визначенні основних лексико-граматичних класів абстрактних іменників.

В українському мовознавстві питаннями, пов'язаними з філософським підходом до мови, займалися представники Львівсько-Варшавської логіко-філософської школи (К. Твардовський, Т. Котарбінський та ін.), які підходили до розгляду семантичних одиниць у широкій логіко-пізнавальній перспективі. Наприклад, трактування мови Т. Котарбінським близьке до методу семіологічної граматики, який розробляють сучасні мовознавці (Ю.С. Степанов). Аналізуючи факти окремих мов, цей дослідник вивчає їх у ракурсі виведення загальних мовних закономірностей.

У працях останніх років для опису подібних мовних явищ використовується логіко-філософський термінологічний апарат. Так, зокрема Зоряна Піскозуб, вивчаючи семантичні та функціональні властивості абстрактних іменників французької мови, вживає термін "логічні категорії". Це дає їм можливість трактувати мовні факти з онтологічних та загально-пізнавальних позицій одночасно [Піскозуб 2003]. На думку цієї дослідниці, проблему "абстрактного імені" слід розв'язувати таким чином.

По-перше, з'ясувати, що таке "абстрактне ім'я"; по-друге, що є референтом для абстрактного імені. Для З. Піскозуб "річ" є автономною, на відміну від "якості", тому вона може бути лише відокремлена концептуально від своєї опори. Саме ця якість, відокремлена від своєї опори, виражає, згідно з традиційною логікою, "абстрактне ім'я". Цей принцип реформований пост-фреґівською логікою, за якою абстрактне ім'я є "ненаповнений" предикат. Водночас ця дослідниця відмічає, що існує спільна точка перетину традиційної і формальної логік, суть якої полягає в тому, що згідно з традиційною логікою "абстрактне ім'я" вимагає опори, а відповідно, і аргументу. Наявність опори чи аргументу дасть абстрактному іменникові змогу реферувати, тому в жодному разі не можна нехтувати проблемою референції [Піскозуб 2003]. У зв'язку з цим, першою проблемою, яка до цього часу ще не розв'язана остаточно, є проблема референції. З цієї проблеми випливає наступна – уточнення класифікаційних ознак, за якими можна розмежовувати абстрактні та конкретні поняття. Однак усі наведені вище проблеми не можуть бути остаточно вирішені, якщо не будуть описані основні засоби етномовного мовного кодування абстрактного (конкретного).

Отже, завданнями цієї статті є з'ясування специфіки в розумінні конкретного і абстрактного з мовознавчих позицій, уточнення тематичних класів абстрактних іменників, встановлення основних засобів національно-мовного кодування абстрактного українською та англійською мовами.

Як було зазначено раніше, уперше поняття про абстрактність і конкретність з'являються ще в працях стародавніх мислителів, зокрема в Аристотеля. Його думки були розвинені в працях німецьких філософів. Для Гегеля, наприклад, конкретне мало пов'язуватися з повним і змістовним мисленням; абстрактне – з безстороннім, незацікавленим мисленням, з ненасиченим, односпрямованим знанням. У сучасних дослідженнях абстрактне і конкретне – це філософські категорії, що виражають ступінь пізнання дійсності від абстрактного до конкретного [ФЭС 1989, 100–101]. Проте спочатку людська думка виділяє лише певні, найсуттєвіші для неї, характеристики і властивості певного об'єкту: так створюється розумовий образ, який дає людині змогу відображати основні закономірності, процеси, явища і прогнозувати нові. Потім на основі абстракції створюється вже цілком конкретний, матеріальний, реальний образ з сукупністю ознак і властивостей, які розглядаються [ВЭ 2001, 42].

Говорячи про опозицію категорій абстрактного і конкретного в когнітивно-семантичному аспекті, треба зазначити, що в основу такого протиставлення покладено логічне розуміння цих категорій (Е. Ільєнков, Б. Грушин). Абстрактне – це процес так званого відволікання від властивостей тих предметів і явищ, які розглядаються; про це також наслідок такого відволікання, у результаті чого й постає певний абстрактний предмет. Але слід уточнити, що такі абстрактні предмети можуть виникати з різних характеристик чи властивостей досліджуваного об'єкту. Мається

на увазі, що, відволікаючись від одних властивостей предмета, виділяються інші. І таким чином виникають різні абстракції (залежно від конкретної характеристики предмету, що саме на даний час нас у ньому цікавить). Для формальної логіки (Б. Рассел, Е. Ільєнков, Б. Грушин та ін.) опозиція конкретного-абстрактного має такий вигляд: конкретне – це відображення певного предмету, а абстрактне – відображення певної його ознаки чи сукупності ознак.

Таке розуміння абстрактного й конкретного не суперечить наївній картині світу, про що свідчать визначення зазначених категорій у тлумачних словниках, розрахованих на широке коло читачів. Наприклад, у словниках і Л.О. Пустовіт [Пустовіт 2000, 547], і М.А. Надель-Червінської зазначено, що абстрактність – це розумове відволікання від певних властивостей предмета, а конкретність – це реально існуючий предмет, щось матеріальне, наявне в дійсності [Надель-Червинская 1995, 40].

Отже, абстрактне поняття – це так зване відволікання від одних властивостей чи якостей об'єкту дослідження на користь інших, причому абстрагуються несуттєві властивості на користь значимих, важливих в даній ситуації для надання повної абстрактної інформації про даний об'єкт. Конкретне – це реально існуюче; матеріальний предмет, який має ряд властивостей, певних характеристик і який ми можемо відчувати завдяки нашим п'яти відчуттям.

Виходячи з визначення цих абстракцій, можемо зробити такий висновок: абстрактне поняття – опосередковане, беззаперечне поняття, що базується на виокремленні найсуттєвіших властивостей певних явищ, дій, осіб тощо (напр.: *справедливість, послідовність, рівність, правдивість*, англ.: *kindness, beauty, sadness, flight*), на протигагу конкретному поняттю, яке трактується як поняття, що відноситься до певних матеріальних об'єктів і називає їх (напр.: *horse, pen, day, book*).

Однак доволі чітка опозиція абстрактного і конкретного на логіко-філософському ґрунті втрачає свої межі в мовній системі, оскільки можливі переходи певного нomena з конкретного в абстрактний і навпаки. У деяких ситуаціях неможливо чітко виявити, до якої групи належить іменник, наприклад, слова типу *мистецтво* або *театр* можна розглядати і як абстрактне поняття, і як конкретний предмет.

Таким чином, конкретне служить для позначення самого предмету дослідження, а абстрактне – для виділення найсуттєвішого в цьому предметі, на основі чого будуть утворюватись нові поняття – абстрактні за своєю суттю.

Проблема вивчення засобів вербалізації категорії абстрактності є актуальною для сучасної лінгвістики. Абстрактні найменування, як одна з найчисельніших груп іменників, викликають особливий науковий інтерес, оскільки є найменш дослідженими і, разом з тим, найбільш продуктивними в граматичному й семантичному аспектах.

Отже, абстрактні іменники (від лат. *abstraction* – відтягнення, відвернення) – це іменники, які позначають певний стан, дію, ідею, якість, властивості, наукові терміни, риси характеру, поняття ввічливості: *kindness, sadness, flight, justice* чи *hate*. Зазвичай вони незліченні, хоча деякі з них можуть бути пораховані, наприклад, *idea, hour*. Абстрактні іменники, наприклад, в англійській мові, можуть змінювати своє значення і ставати класовими. Ця зміна відображається використанням артикля і множини: *Beauty – a beauty – beauties*.

Узагальнюючи визначення абстрактних іменників різними дослідниками, виве́дімо тематичні класи, за якими іменник визначається як абстрактний. Отже, абстрактні іменники позначають: 1) стани: *sadness, silence, dream, gladness, sorrow, care*; 2) процеси: *movement, walk, running, recognition*; 3) почуття: *love, hope, hate, trust*; 4) якості, характеристики об'єктів: *quality, clearness, creativity, luxury, darkness, brightness*; 5) риси характеру особистості, її інтелектуальний рівень: *knowledge, wisdom, intellect, kindness, politeness, well-brought-up, fury, justice*; 5) форми ввічливості: *greeting, farewell, apology*; 6) наукові терміни: *science, medicine, mathematics, linguistics, information*; 7) явища природи: *rain, frost, thunder, autumn, mist*; 8) види мистецтва: *theatre, music, art, literature, architecture*; 9) "суспільні" поняття: *mystery, dependence, individuality, society, friendship, peace*.

Таким чином, у мові категорії абстрактності виявляється через абстрактні найменування у вигляді іменників, які передають ідеї, концепти, загальні положення і які не можна відчути п'ятьма чуттями людини. Тематично до них належать лексеми, що позначають стани, процеси, почуття, якості, характеристики об'єктів, риси характеру особистості, її інтелектуальний рівень, форми ввічливості, наукові терміни, явища природи, види мистецтва, суспільні поняття тощо.

Перші спроби визначення лексико-граматичних розрядів іменників (від лат. *nomen* – ім'я) відносяться до III ст. до н. е. (Паніні, Аристотель, Діонісій та ін.). Цей традиційний поділ іменників на лексико-граматичні розряди продовжує залишатися основним для всіх мовних систем світу.

Слід зауважити, що не для всіх мов дефініції іменника одні й ті самі. Так, наприклад, в російській чи українській мовах відсутнє поняття визначеного артикля, тож іменники не можуть визначатися як слова, які змінюються під впливом визначених артиклів. Зустрічаються також спроби означення іменників термінами їхніх семантичних властивостей, деякі з яких можуть бути відсутніми в різних мовах або викликати дискусії.

Європейська лінгвістична думка додержується в основному двох класифікацій іменників: 1) перша класифікація заснована на лексико-граматичних ознаках [Nesfield 1944, 200], 2) друга – на власне семантичних [Ganshina, Vasilevskaya 1964].

Перша класифікація є більш поширеною. У граматиках, які побудовані на її основі, виділяють у принципі одні й ті ж лексико-граматичні розряди. Це власні назви (Proper Nouns), загальні назви (Common Nouns). Останні представлені конкретними іменниками (Concrete Nouns), іменниками класу (Class Nouns) (*boy-boys, shop-shops, child-children*), збірними (Collective Nouns) (*police, cattle, foliage*), матеріальними (Material Nouns) (*iron, gold, tea*) та абстрактними іменниками (Abstract Nouns) (*competition, kindness*).

Власні назви (власні іменники) – це ті іменники, які репрезентують певні унікальні сутності (*London, Universe, John*), на відміну від загальних назв, які описують клас предметів (*city, planet, person*). Відповідно до свого значення власні назви можуть позначати особисті імена (*Mary, Peter, Shakespeare*), географічні назви (*Moscow, London, the Caucasus*), в англійській мові – назви місяців, днів тижня (*February, Monday*), кораблів, готелів, клубів тощо.

Іменники-власні назви можуть змінювати своє значення і ставати загальними назвами: *George went over to the table and took a sandwich and a glass of champagne*.

Зазначимо, що одне й те ж слово може функціонувати і як загальна, і як власна назва іменника. Наприклад, загальна назва *god* (бог) визначає сукупне поняття божества як такого, в той час, як власна назва *God* відображає конкретного монотеїстичного Бога. Слід зауважити, що велика кількість іменників, що зараз є власними назвами, за походженням малі загальне значення (*Brown, Smith, Mason*).

Загальні іменники – це ті назви, які можуть застосовуватись до будь-якого представника класу речей чи людей (*man, dog, book*), зібрань подібних особистостей чи речей, що розглядаються як одне угруповання (*peasantry, family*), до матеріалів (*snow, iron, cotton*) чи абстрактних понять (*kindness, development*).

Загальні назви, як було зазначено вище, розподіляються на: класові іменники, колективні, матеріальні та абстрактні.

Класові іменники позначають назви людей чи речей, які відносяться до певного класу. Колективні іменники означають число чи зібрання подібних особистостей чи речей, що розглядаються як одне угруповання (*committee, herd, school*). Матеріальні іменники несуть в собі значення матерії, речовини предмета: *iron, gold, paper, tea, water*.

Іменники також можуть бути класифіковані відповідно до іншого параметру: іменники, які можна порахувати, – зліченні, та які порахувати не можна – незліченні.

В англійській науковій літературі існують також класифікації іменників, що побудовані на основі як семантичних, так і частково граматичних ознак. Так, наприклад, Л.Дж. Александер виділяє в своїй класифікації, окрім інших, ще: 1) ті, що можна порахувати (Countable) (*a table, a chair, a tree*); 2) ті, що не можна порахувати (Uncountable) (*water, money, idea*) [Alexander 1988, 38]. До того ж, лінгвіст М.Я. Блох ще виділяє: 1) живі істоти (Animate) (*a dog, a girl, a bird*) та 2) неживі істоти (Inanimate) (*a bed, air, soup*), а також категорію "особи" (Human) (*a woman, a boy, a doctor*) / "не особи" (Non-Human) (*a crab, love, strength*) [Блох 1994, 39].

У свою чергу назви "живих істот" поділяються на: а) назви осіб (тобто назви людей за різними ознаками, назви міфологічних істот, персонажів тощо): *seller, turner, charwoman, assistant, Mykhailo Shevchuk; forester, Perun, Dazhbog, forest nymph*; б) назви тварин (тобто назви всіх представників тваринного світу, включаючи й найпростіших): *elephant, whale, cow, pig, swallow, carp, butterfly, worm, microbe*.

Назви "неживих істот" поділяються на: а) назви чітко окреслених предметів і понять (тобто назви охоплюваних зором речей, деталей, частин тіла, різних мір, місяців, днів тижня тощо): *table, pencil, bag, key, oak, hand, forehead, meter, kilogram, Friday, August*; б) назви нечітко окреслених предметів і понять (тобто назви предметів, що не охоплюються зором, не мають чітких меж, збірні назви, назви територій, речовин, явищ, почуттів, дій, станів, ознак, ігор, абстрактних понять тощо): *wood, way, cosmos, crowd, people, leaves, sugar, plant, sand, aluminum, thunder, happiness, anger, football, dream, progress, Crimea*).

Усе це значно урізноманітнює сучасні підходи до класифікації іменників, примушуючи переглянути або уточнити принципи виділення їх лексико-граматичних розрядів.

Класифікації іменників, засновані на власне семантичних ознаках, також цілком не позбавлені опори на граматичну семантику, оскільки іменник є мовним знаком, оформленим як відповідна частина мови, тому будь-яка семантична класифікація відштовхується від поняття про тип мовного знака.

Так, у глибинній структурі мови розрізняють три типи знаків: непередикатні знаки (знаки речей), передикатні знаки (знаки ознак) і передикатно-непередикатні знаки (знаки ознак і речей у їх єдності).

Третій тип знаків становить проміжний тип між передикатними і непередикатними знаками, відображаючи у своїй структурі ознаку, що покладена в основу найменування предмета. Фундаментальну базу мови становлять знаки речей і знаки ознак (властивостей і відношень). Властивості й відношення докорінно відрізняються від речей, а це, у свою чергу, має своїм наслідком істотні відмінності передикатних і непередикатних знаків.

У семантичній структурі передикатного знака завжди наявна в ролі конститутивної сема "ознака". На противагу передикатним знакам, непередикатні містять у собі конститутивну сему "речовність (предметність)".

Граматичною базою непередикатних знаків виступають іменники, у семантемах яких сема "речовність (предметність)" збігається з їх категоріальним значенням.

Передикатно-непередикатні знаки в семантико-синтаксичному ярусі мови виступають як знаки речей. Ті ж іменники, які у своїх семантемах не мають семи "речовність (предметність)", є передикатними, і їх категоріальний статус визначається не власне-семантичними, а функціонально-синтаксичними чинниками.

Отже, як вже було зазначено раніше, іменник відображає насамперед субстанціальні або мислимі як такі об'єкти, а ці матеріальні об'єкти людська свідомість розрізняє найлегше, а отже, межі іменників виявляються досить чіткими у зіставленні з іншими частинами мови. Семантичне ядро іменників становлять позначення предметів і тих понять, які характеризуються насамперед тим, що відображають матеріальні предмети і містять у собі в силу цього загальну категоріальну ознаку предметності. Отже, в основу виділення іменника покладено ономасіологічну категорію предметності. Іменники поширюються на найменування того, що ми визнаємо предметом.

Відповідно до семантичних показників іменники виразно розподіляються на два семантичні класи: непередикатні і передикатні. Непередикатні іменники містять визначальну для них сему "речовність (предметність)", передикатним іменникам зазначена сема не властива. Назви конкретних предметів становлять у структурі мови сукупність непередикатних знаків. На відміну від передикатних, тобто ознакових, знаків (слів), непередикатні знаки (слова) є одиницями із значенням речі (предмета).

Проте в багатьох граматиках ознакою "предметність" звичайно характеризується будь-який іменник, однак в них ще не з'ясовано статусу предметності іменника. У деяких працях автори порушують цю проблему, і окремі дослідники вважають предметність будь-якого іменника семантичною за своєю природою. О.С. Мельничук слушно вказує на те, що з появою в мові абстрактних іменників пов'язане виникнення в граматиці так званої категорії предметності. Ця категорія, що має суто граматичний характер, вбачається в кожному іменникові, незалежно від ступеня його конкретності або абстрактності.

Британський логік П.Т. Гіч [Geach 1962, 72] запропонував дуже влучне семантичне визначення іменників. Він помітив, що прикметники типу *"same"* (той самий) можуть видозмінювати лише іменники, а не інші частини мови (наприклад, прикметники чи дієслова). Окрім цього аспекту вчений впевнений, що не існує інших мовних

виразів із схожим значенням, які б могли видозмінити дієслова чи прикметники. Наприклад: *John and Bill participated in the same fight* (Джон і Білл брали участь у тій самій бійці); *John and Bill samely fought*. (І Джон, і Біл однаково побились).

Таким чином, критерії ідентичності дозволяють нам відображати тотожність ситуації і її учасників, тобто не існує в англійській мові прислівника "*samely*". Проте в деяких інших мовах є такі прислівники, які відповідають смислу слова "*samely*". Тоді переклад останнього речення буде можливий, але буде відрізнятися від першого: воно означатиме, що *і Джон, і Білл однаково побились*, а не те, що *Джон і Білл брали участь в тій самій бійці*.

Незважаючи на те, що семантична класифікація традиційна для шкільних граматики, де іменниками називаються ті слова та вирази, які відносяться до людини, місця, речі, події, речовини, якості, ідеї тощо, сучасні лінгвісти вважають її недостатньо інформативною, оскільки властивості події чи речовини можуть відображати й інші частини мови, але ж не всі вони є іменниками, наприклад, іменники й дієслова в англійській мові, тобто відповідно до теорії взаємовпливів між частинами мови, зокрема, дієслова типу "*kill*" чи "*die*" відносяться до подій, які, в свою чергу, як вважається, є атрибутом іменників. Розглянута позиція вказує на те, що заданих властивостей іменника замало для окреслення його коректної дефініції.

Підсумовуючи викладене вище, зазначимо, що абстрагування слів – один із постійних процесів у мові й у мовленнєвій діяльності, оскільки людська думка, з одного боку, прагне до конкретизації, до чіткого та ясного висловлення думок, а з іншого, до систематизації узагальнення спостережень людини. Абстрактне поняття – це опосередковане, беззаперечне поняття, що базується на виокремленні найсуттєвіших властивостей певних явищ, дій, осіб тощо, на противагу конкретному поняттю, яке трактується як поняття, що відноситься до певних матеріальних об'єктів і називає їх. Однак доволі чітка опозиція абстрактного і конкретного на логіко-філософському ґрунті втрачає свої межі в мовній системі, оскільки можливі переходи певного номена з конкретного в абстрактний і навпаки. У мові категорії абстрактності виявляється через абстрактні найменування у вигляді іменників, які передають ідеї, концепти, загальні положення і які не можна відчутися п'ятьма чуттями людини. Тематично до них належать лексеми, що позначають стани, процеси, почуття, якості, характеристики об'єктів, риси характеру особистості, її інтелектуальний рівень, форми ввічливості, наукові терміни, явища природи, види мистецтва, суспільні поняття тощо.

Європейська лінгвістична думка додержується в основному двох класифікацій іменників: перша класифікація заснована на лексико-граматичних ознаках, друга – на власне семантичних.

Лексико-граматична класифікація є більш поширеною. Це власні назви (Proper Nouns), загальні назви (Common Nouns). Останні представлені конкретними іменниками (Concrete Nouns), іменниками класу (Class Nouns), збірними (Collective Nouns), матеріальними (Material Nouns) та абстрактними іменниками (Abstract Nouns).

Класифікації іменників, засновані на власне семантичних ознаках, також цілком не позбавлені опори на граматичну семантику, оскільки іменник є мовним знаком, оформленим як відповідна частина мови, тому будь-яка семантична класифікація відштовхується від поняття про тип мовного знака (відповідно): 1) непередикатні

знаки (знаки речей), 2) предикатні знаки (знаки ознак) і 3) предикатно-непредикатні знаки (знаки ознак і речей у їх єдності).

Граматичною базою непредикатних знаків виступають іменники, у семантемах яких сема "речовність (предметність)" збігається з їх категоріальним значенням. Предикатно-непредикатні знаки в семантико-синтаксичному ярусі мови виступають як знаки речей. Ті ж іменники, які у своїх семантемах не мають семи "речовність (предметність)", є предикатними, і їх категоріальний статус визначається не власне-семантичними, а функціонально-синтаксичними чинниками. Отже, назви конкретних предметів становлять у структурі мови сукупність непредикатних знаків. На відміну від предикатних, тобто ознакових, знаків (слів), непредикатні знаки (слова) є одиницями із значенням речі (предмета).

Незважаючи на те, що семантична класифікація традиційна для шкільних граматики, де іменниками називаються ті слова та вирази, які відносяться до людини, місця, речі, події, речовини, якості, ідеї тощо, сучасні лінгвісти вважають її недостатньо інформативною, оскільки властивості події чи речовини можуть відображати й інші частини мови, але ж не всі вони є іменниками. Звідси, коректної дефініції абстрактного іменника є перспективою нашого подальшого дослідження.

В статье определяется специфика в понимании конкретного и абстрактного с языковедческих позиций, уточняются тематические классы абстрактных имен существительных, определяются основные способы национально-языкового кодирования абстрактного украинским и английским языками.

Ключевые слова: абстрактное, имя существительное, вербализация.

This article defines the specificity in understanding concrete and abstract from the linguistic point of view, specifies thematic classes of abstract nouns, outlines the basic ways of national-language coding of abstract by Ukrainian and English languages.

Key words: abstract, noun, verbalisation.

Література:

1. Блох М.Я. Теоретическая грамматика английского языка / М.Я. Блох. – М: Высшая школа, 1983. – 383 с.
2. ВЭ 2001 // Всемирная энциклопедия. Философия / Главн. научн. ред. и сост.: А.А. Грицанов. – М.: Аст "Соврем. Литератор", 2001. – 1312 с.
3. Надель-Червинская М.А. Большой толковый словарь иностранных слов: в 3 т. / М.А. Надель-Червинская, П.П. Червинский. – Т.1. – Ростов-на-Дону: "Феникс", 1995. – 544 с.
4. Піскозуб З.Ф. Семантичні та функціональні властивості абстрактних іменників французької мови: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.05 "Загальне мовознавство" / З.Ф. Піскозуб. – К., 2003. – 20 с. // Електронний ресурс: <http://www.lib.ua-ru.net/inode/5779.html>
5. Пустовіт Л.О. // Словник іншомовних слів: 23 000 слів та термінолог. словосполучень / Уклад. Л.О.Пустовіт та ін. – К.: Довіра, 2000. – 1018 с.
6. ФЭС 1989 // ФЭС: Философский энциклопедический словарь / Редкол.: С.С. Аверинцев, Э.А. Араб-Оглы, Л.Ф. Ильичев и др. – 2е изд. – М.: Сов. Энциклопедия, 1989. – 815 с.
- a. Ganshina M.A. The Practical Grammar of the English Language / M.A. Ganshina, N. Vasilevskaya. – М.: Higher School Publishing House, 1964. – 240 p.
7. Geach P. Reference and Generality / Peter Geach. – Cornell: Cornell University Press, 1962. – 158 p.
8. Nesfield J.C. English Grammar Past and Present / J.C. Nesfield. – L., 1944. – 320 p.